

Oglas, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. šalju se nepotpisano ili položicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 547849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom radeu malo, stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepotpisani ne tiskaju a nefrankirani ne primaju. Predplata za poktarinom 10 K u obće, 5 K za seljake i K 2-50 na pol godinu.

Izvan carvine više poštarina. Plaća i utičuje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari J. Krmpotić i dr. (Via Giulia br. 21, kamo neka se nazalovljuju sva pisma i predplate

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Crociera br. I. II. kat.)

Skupština političkog društva za Hrvate i Slovence u Istri.

Prošle nedjelje u 2 sata poslije podne držalo je naše „političko društvo za Hrvate i Slovence u Istri“ u prostorijama „Prvog istarskog Sokola“ u Puli svoju godišnju glavnu skupštinu. Na skupštini bile su zastupane skoro sve naše občine na istarskom kopnu i više drugih. Rodoljuba izvana i iz Pule, tako te je prisustvovalo skupštini preko 250 osoba. Naši narodni prvaci iz Liburnije, nisu mogli prisustvovati skupštini radi občinskih izbora u Volskom-Opatiji, koji su počeli u subotu a svršili se u ponedjeljak. U ime ovih ispričao je usmeno njihovu odsutnost g. dr. Konrad Janežić i pozdravio skupštinaru. Natelnic kastavski g. Jelusić nije mogao žalibože radi bolesti doći na skupštinu, te je pismeno ispričao svoja odsutnost i pozdravio skupštinu. Iz kvarnerskih otoka nije bilo nikog, poglavito s toga, što je dan skupštine bio u nedjelju, te naše rodoljubno svećenstvo tamo, koje jedino vodi sav gospodarstveni i politički pokret, radi zvanitih svojih poslova nedjeljom zapriječeno a i radi loših komunikacija s kopnom, nije moglo na vrijeme prispijeti u Pulu. Zalostno je pak za neke naše rodoljube, koje ne sprječava nedjelja, da su komodno ostali radje kod kuće, nego li se potrudili na skupštinu. Komodno sjediti u zapečku i možda krizirali nešto, što i sami ne čine, još je komodnije. Bez zamjere, ali ova opaska jest na mjestu. Moralo bi se prekinuti jednom sa noli me tangere, pak bi drugi put odpala ova opaska.

Podsudnik društva veleuč. g. nar. zastupnik Vjekoslav Spinčić prisiljen radi bolesti nije mogao doći na skupštinu, te sasvim tim, da bi put njegov iz Beča u Pulu bio skoptan sa teškim posljedicama po njegovo zdravlje, on je bio ipak spreman da dođe, da mu nisu lječnici predložili pogibelji koje bi, mogle nastati iz toga te napokon i izričito zabranili. Bolest našega vrednoga zastupnika i prvaka nadamo se, da je privremena, te ufamo se u Boga, da ćemo moći doskora javiti da nam se je podpunoma oporavio i čil i zdrav povratio na rad za hrvatski naš narod.

U dva sata poslije podne odbor društva i izaslanik političke oblasti zauzimalju svoja mjesta. — Ustaje podsudnik društva veleuč. g. dr. Dinko Trinajstić i reče:

Veleštovana gospodo! Današnji skupštini na žalost ne može predsjedati naš predsjednik veleučeni g. narod. zastupnik Vjekoslav Spinčić, jer prisiljen bolešću i po savjetu lječnika nije mogao poduzeti u ovo zimsko doba tegotan put iz Beča, da prisustvoje skupštini. Šalje pak srdačne pozdrave skupštinarima i moli, da se kod izbora novoga odbora na njega ne uzme obzir. Pošto je po našim pravilima dovoljno da skupštini prisustvoje jedna trećina članova, a videći sakupljen toliki broj članova, otvaram današnju skupštinu. Čast mi je predstaviti Vam izaslanika političke oblasti g. baruna Gorizzutina, koji u ime vlade prisustvoje današnjoj skup-

štini. — Veleštovana gospodo! Prije svega pozdravljam Prvi istarski Sokol u Puli, koji nam je gostoljubivo i pripravno ustupio svoje prostorije za današnji sastanak. Društveni odbor je zaključio da se ove godine drži skupština u Puli poglavito s toga, da se zahvali puljskim izbornicima i njihovim pravicima, na njihovom junackom držanju prigodom poslednjih občinskih izbora u Puli. — Ove godine zadesio je cijeli hrvatski narod teški gubitak, koji je napose težak za nas u Istri. Ove godine umriše nam dva hrvatska velikana: biskup i dobročinitelj hrvatskoga naroda Josip Juraj Strossmayer, i dika našeg istarskog hrvatskog roda dr. Dinko Vitezić. (glasovi: Slava im!) Obadvojica bila su usko svezana s našim hrvatskim narodom. Prvi svojim velikim umom svjetlio je u hrvatskom narodu pred celim svijetom, a svojim dobrim djelima i darežljivom desnicom, podigao je hrvatsku kulturu na onaj stupanj, koji nam je na diku u vanjskom prosvjetljenem svijetu. Drugi svojim čvrstim kremen-značajem i neumornom marljivošću bio je na diku našem istarskom narodu i pribavio štovanje našem narodu i našem narodnom imenu. Ovim dvjema našim velikanima kličem: Slava! (Skupštinari ustaju i kliču: Slava im!)

Gospoda tajnik i blagajnik izvijestit će Vas o radu društva, i molim, da ne sudite prestrogo taj rad, ako se je mnogo toga moralo uraditi, a nije se moglo. Mi smo u takovom položaju, da imademo vrlo moćne neprijatelje: Drang nach Süden krči svoj put ovamo, naši stari domaći neprijatelji Latini, silni na svoju umisljenu moć, opiru se snažno i protivne svakom našem pravu, a naša vlada jedne i druge sprema u obruč. Zato treba da složnim radom upremo e da odolimo ovako moćnim neprijateljima.

Naše društvo posjeduje organizaciju, ali tu treba uliti duše i rada, te na to pregnimo svi, da spremimo narodu bolju budućnost. Ovime svršavam i srdačno Vas pozdravljam sve sa željom, da svaki od Vas ponese sobom što bolji utisak sa današnjeg sastanka. (Skupština pozdravlja ove riječi pljeskanjem i sa Živio!)

II. točka dnevnog reda je: Izvješće odbora, te će najprije pročitati izvješće tajnik a zatim blagajnik.

Tajnik gospodin Turato uze čitati: Veleštovana Gospodo!

Ob ovom posljednjem razdoblju našeg društvenog života nemože odbor iznieti pred slavnu skupštinu izvješća o kakvim velikim stečevinama, niti o kojim obsežnim uspjesima, a niti će zavaravati sebe i drugih kujuć hvalospjeve, gdje njim nije mjesto.

Odborov rad bio je doista čedán, ali odgovara silama i sredstvima, koja su mu do sada bila na raspolaganje, te poteškoćama, s kojima se imade boriti redovito svako mlado društvo.

Kad uspije prebrditi te raznovrsne poteškoće, snabdjeti se nužnim sredstvima, proviđit se dovoljnim silama, te zanimati sve naše svjestnije krugove za društveni život i rad, tada jedva će društvo moć razviti onu djelatnost, koju se od njega

očekuje, i koja bi odgovarala potrebam hrvatskog pučanstva u Istri.

Medjutim i uz skromna svoja sredstva nije odbor propustio, a da ne vrši po svojim silama povjerenu mu zadaću.

Odsjev rada prikazuje se redovito prigodom raznih političkih izbora. Ovi su se medjutim od prošle skupštine ograničili jedino na izbore u pojedinim občinama.

U tom razdoblju ostao je netaknut naš dosadanj narodni posjed u občinama, te se u raznim obavili izbori redovito bez poteškoća i velikih izbornih gibanja. Rad odbora se kod istih ograničio jedino na obavještava siranu, a vodstvo i provedbu izborna bila su prepustena mjestnim činbenikom.

Kod občinskih izbora u Oprtlju i Motovunu znala si je hrvatska pučka stranka izvoštiti dionični uspjeh — za sadanje stavila jedinno moguću — time, da je prinuđila talijansku stranku na dogovore, a usljed toga na mješovito zastupstvo. Uputila se pak naša stranka u borbu kod občinskih izbora u Puli, Sv. Vincentu i u Zrenju.

U Puli je to bio prvi nastup hrv. pučke stranke, koja si je ovdje bila postavila mjestni odbor pod vodstvom gg. dr. M. Laginje i dr. I. Zuccona. Hvala zanimanju toga odbora, stranka, izim što je lijepimi brojkami zasvjedočila činjenicu, da će naskoro vlastodržci imat i s njome da računaju kod uprave grada Pule, znala je postignuti također neke l. ključne uspjehe, usljed kojih občinsko zastupstvo nalazi se i dandanas u neprestanoj travici i blizu razsula. Uz to se s druge strane još jednom ustanovila nepobitna činjenica, da vladajuća ondje talijanska stranka imade da zahvali svoj prividni uspjeh jedino i izključivo c. k. vladi, koja je putem c. i. k. mornarice pružila joj rešiteljicu ruku.

U Sanvicitu je također hrvatska pučka stranka prvi put kao takva nastupila kod občinskih izbora, te i ondje ako i nije prodrla sa svojim predloženici, ipak je sudjelovanje naših izbornika bilo tako brojno i borba tako živa, da već to možemo smatrati velikim uspjehom i jamstvom skorog preokreta kod uprave one občine.

U Zrenju je kod izbora upravnog vieća naša stranka prodrila u jednom tielu nakon što su usljed njezinog utoka bili dvaput uništeni provedeni izbori.

Sačinjavajuć občinske uredbe one jedinice, na kojima se osniva, može se reći, cijeli javni život, nedvojbeno je, da će istim i unapried naše društvo imat da posveti najveću pozornost i pažnju. Uz sve one nestašice, koje opažamo medju nama, teško je doći do pozitivnih uspjeha, dok ne budemo u stanju suprotstaviti neeklonosti mjerodavnih činbenika i prepredenosti nebirčljivog u sredstvima protivnika odlučnu volju svjestnih izbornika. Trebalo bi dakle upoznati naše pučanstvo sa občinskom uredbom i njezinim poslovanjem.

To nebi mogao biti posao nekoliko pojedinaca, nego na takvom radu bi imali biti zanimani svi naši svjestniji krugovi, a poglavito pak oni, koji stoje u dnevnom

doticaju sa našim seljačkim pukom. Ali kako da to isti čine, kad na žalost su i sami tek površno upućeni u naše javne uredbe? Zakoni, koji se odnaju na občinsko poslovanje, većinom su stvoreni a pokrajinskom saboru, a akoprem Hrvatit stvaraju većinu pučan-tva u ovoj pokrajini, vlada se još nije pobrinula, da ti zakoni budu izdani također u hrvatskom jeziku uzprkos višeput postavljenom zahtjevu sa strane naših zastupnika.

Toj nestašici odlučio je do boljih vremena doskočiti društveni odbor, odlučiv u tu svrhu izdati shodni občinski priručnik. Povjerio je odnosnu radnju izkusnom občinskom tajniku u Pazinu g. Ivana Zicu Kancelariću. On je svoj posao jurve također dovršio i poredio odnosno gradivo.

Novi društveni odbor imat će da odluču konačnu uredbu toga gradiva, te da ga predaše u tisk.

Za gospodarstveni razvoj u pokrajini posjeduje naše pučanstvo jurve druge ustanove, kojima je povjereni zadaća, da se tim pitanjem bave. Prama sredstvima i silama, koja njim stoje na raspolaganje rade i one za napredak pučan-tva u tom smjeru, osnivanjem raznih gospodarstvenih i novčanih zavoda u pokrajini. Tom njihovom zanimanju pridružio se i naš odbor, te usljed njihovog zajedničkog rada možemo sada računati sa novom stečevinom, koja ide na uzdignuće gospodarstvenih naših prilika.

Pratio je sa zanimanjem društ. odbor razvoj spora glede uporabe slavenskog liturgičnog jezika u crkvi. Posto su se za to pitanje povotjno zauzeli mjerodavni krugovi medju Hrvatima, nije odbor smatrao shodnim, da u tom pogledu za ovog razdobja povede koju akciju.

U najnovije vrijeme stanovita latinsko-katolička štampa baca u svijet najcrnije za nas glasove u tom obziru. Nadajmo se, da su to tek glasovi crnih gavrana, kojih graktanje čulo se i za vrijeme naših svetitelja Cirila i Metoda. Nadajmo se, da onaj Rim, koji njih je znao onda usutkati, će njih znat i sada na korist vierakog čuvstva našeg pučanstva. Ali obistine li se ti crni glasovi, tada će bit dužnost našeg društva, da bez obzira nastupi na otupljenje osli, koja je namijenjena također na ugušenje našeg narodnog zica poimence ovdje u Istri.

Sa nadležne strane izvjestit će se o radu i držanju naših saborskih zastupnika. Veleštovana gospodo!

U kratkim eto potezima predlaže vam se rad društvenog odbora. Ne prikazuje li Vam se dostatnim, tada nemojte to odbijati na pomanjkanje volje i nepoznavanje krutih potreba hrvatskog i slovenskog pučanstva u Istri, nego na jurve istaknutu nestašicu sredstava i sila. Tež. sudbonosni časovi se približuju, te jurve drmaju sa osovinami zastarjeleg i napram našeg naroda nepravednog i pogubnog sustava u ovoj državi.

Nastojmo, da nas ti časovi nadju složne i pripravne. — Protivnici našeg naroda razpleli su jurve svoje mreže i uredili svoje redove, da produle robstvo, u kojem su ga do sada držali.

Prenimo se dakle i mi, te se ne upuštamo u puke zadjevica, nadmudri- vanja i zanovelanja, nego svatko, koji se hrvatskim i slovenskim imenom diči, neka uložiti također svoj trud k napredku vla- stitog roda, te stvorenju domovine, pa tko bude znao bolje, široko mu polje!

Predsjednik otvara raspravu o iz- vješću tajnika i pita želi li tko govoriti. Pošto se nitko ne javlja, odobrava se ovo izvješće bez prigovora.

(Konac slijedi).

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 10. decembra 1905.

Još utorkom i sriedu prošloga tjedna razpravljalo se je o izvaji ministra-pred- sjednika od 28. pr. mj. Ta razprava koja je trajala šest dana svršila je a da se nikakve odluke stvorilo nije. Za razprave vidilo se je da su najžešći protivnici sve- obćega izbornoga prava veliki, baruni, grofovi, i to nesamo u gospodskoj, nego i u zastupničkoj kući, a u ovoj i Njemač Stürk u ime velikoga njemačkoga posjeda, i Poljak Dziedusicki u ime većine polj- skoga kola; pa čak i Čeh Sternberg koji se inače kaže velikim demokratom. Naj- veća oprieka pokazala se je izmed Poljaka Dziedusickoga i Poljaka Dašinskoga. Prvi zastupa šljahu poljsku, drugi je socialist demokrat. Prvi je kušao na temelju po- vjernih data dokazati kako sveobće jednako pravo glasa nije nikad nit nigdje šta dobra doneslo, drugi je baš protivno dokazivao, da su se naime najveća zla dogodila u njegovih državah, jer se nije dalo sveobćega prava glasa, ili jer se je sveobće pravo glasa zlorabilo, jer se nije provadjalo kako valja. U ostalom sve stranke si pridržaju posljednju riječ o tom pitanju za onda kad bude vlada predložila zakonsku osnovu glede sveobćega, jednakoga, izravnoga i tajnoga prava glasa.

Četvrtak dne 7. l. m. razpravila su se dva „prešna predloga“, jedan zastupnika Choca i drugova, drugi zastupnika Steina i drugova. Choc s drugovi bio je još prije dva mjeseca postavio prešan predlog, da se pozove ministra-predsjednika na oprav- danje za to što da se mjesa u poslove Ugarske, i naročito što da se je izjavio proti sveobćem izbornom pravu u Ugarskoj. Ovaj predlog bio je sada bezpred- mešan, pošto se je i Gautsch izjavio sa svom odlučnošću za sveobće pravo glasa. Nego Choc htjeo je da se razpravi njegov predlog. Prešnost bila je zabačena sa svimi proti 3 glasa. Kad toga predloga govorio je dr. Dulibić. Premda, reče, nije austrijski parlamenat, mjesto gdje bi se o hrv. stvarih govoriti imalo, ipak hoće da pro- govori o nekoliko riječi o tim stvarih. Do- kazuje kako Dalmacija nesamo po prirodi nego i po povjesti i po pisanih zakonih spada pod kraljevstvo hrvatsko, kako je jedau glavnih sačinjavajućih dijelova toga kraljevstva. Opravdava stanovište Riečke resolucije. Zanimivo bilo je, kad se je dru Dulibić poslie govora približio zastupnik Njemač Günter, koj je cielei govor mirno slušao, pa mu rekao da je dan prije držao predavanje u obrtničkoj komori te učinio vjese predloga u prilog Dalmaciji. Ako će Dalmacija da se odcepi od Austrije, onda svega toga neće biti, reče Günter. Sili svega već predloga i obećanja ovo sto go- dina što Austrija Dalmacijom vlada; pu- stite nek se Dalmacija združi s Hrvatskom i Slavonijom, pak vam ne treba ništa za nju učiniti — odgovori mu dr. Dulibić i drugovi. Za govora bilo je čuti također jednog Njemač: združite se svi Hrvati u jedno, al ne treba da se združite s Madjari, nego da budete sami svoji! A odgovor glasio je: Liepe rieči, a kakva su djela Vas Njemač napram nam Hrvatim!

Drugi prešni predlog bio je onaj Sve- njemač Steina, idući za tim da se uvede personalna unija izmedju jedne i druge polovice monarhije, da se od zapadne

polovice odcepi. Galicija i Bukovina pa budu samostojne, te Dalmacija i pridruži Ugarskoj. U svom obrazlaganju je Stein grozno udario na socialne demokrate, na Gautscha, pa i na vladara. Zaprijetio je da će Svenjemaca usljed sveobćega prava glasa možda manje, doći u zastupničku kuću, al da će oni koji budu otvoreno ustrojili „Germania irredenta“. Prigovorio je naročito također tomu što se je prinio za previšnji dvor, za cesara-kralja, „povi- sio za 2 milijuna kruna, i to da radi draginje, dočim da se pušta mnoge javne čimbenike gladovati.

Ministar-predsjednik Gautsch odbio je napadaje na krunu, i zamolio kuću nek prešnosti nit predloga ne primi, pošto isti ide na razsp monarhije.

Zastupnik Spinčić i drugovi postavio je prešan predlog za podporu Vrbniku, gdje je zavladała prava bieda usljed fi- loksere i usljed poplava Vrbanskoga polja. To polje se doista uređuje, al pošto gg. mjernici neće ni da čuju kakva savjeta, uređivanje je skoro bezuspješno; troškovi, kojih mora i občina nositi, skoro uzaludni. Isti gosp. zastupnik postavio je na upravitelja ministra trgovine upit radi jednog pisma koje je iz Dorne Katro u Bukovini do Opatije u Istri trebalo mjesec i sedam dana. To pripisuje inter- pelant animoziteti činovnika i oblasti koju imadu proti Hrvatim i hrvatskim nazivom i hoće da bude tomu već jednom kraj, i da se mjesta u Istri označuju njihovimi hrvatskim imeni.

Zastupnik Vuković i Šusteršić postavi- vi su upit na voditelja ministarstva željeznica, pitajući ga, da li je istina da se je dne 25. novembra t. g. u skupnom mi- nistarskom vieću razpravljalo o željeznič- nom združenju Dalmacije sa zapadom monarhije, putem Novoga Mjesta u Kranj- skoj, i što se je odlučilo.

Novi tršćanski zastupnik Pitacco po- stavio je upit na upravitelja ministarstva pravosuđa radi tobožnjega zlostavljanja talijanskih mornara po hrvatskoj svjetini kod Visa. — Zastupnik Biankini prosvje- dovao je proti neistinitim i drzovitim na- padajem Pitakovim na Hrvate, i molio predsjednika kuće da se zauzme nek upri- vitelj pravosuđa čim prije odgovori na rečenu interpelaciju.

Beč, 11. decembra 1905.

K Steinovom predlogu govorili su danas zastupnici dr. Skedl, prof Sternberg i prof. Perić. Dr. Skedl, starinom Slovenac, a sud bukovinski Njemač, izjavio se je proti predlogu, jer bi se po njemu odijelila od Cislitave i Bukovine, pak bi tako Njemci Bukovine propali, utopili se u moru drugih naroda. Liepa izpovjed. Samo pomoćju Austrije uzdrže se Njemci u Bu- kovini. Pa da će ju drugi narodi rado imati. Zastupnik Sternberg je proti pred- logu s toga, jer bi ono za čim teži škodilo prohibitima monarhije, i jedne i druge polovine. Govori kao predstavnik stranaka koje hoće da državu uzdrže.

Zastupnik Perić upotrebljava ovu pri- liku da označi svoje stanovište, kako bi se imala preurediti monarhija. Po njego- vom stanovištu imala bi se monarhija ure- diti na federativnom temelju. On odsudjuje politiku austrijskih vlada prošlih desetgo- dišta prema Slavenkim narodima, naročito prema Hrvatima, prema kojima su se od- lučujući krugovi toli nezahvalnim pokazali. Riečku resoluciju prem ju ne imenuje, označuje kao čin zavojsnosti. Pošto se je s Hrvatima tako dugo i tako zlo postu- palo, oni su stvorili odluku, koja kaže Hrvatim druge puteve za budućnost. Pro- testira proti postupku Austro-Ugarske di- plomacije u pitanju galogojce.

Zast. Stein brani svoj predlog i dru- govova proti Skedlu i Sternbergu, te na svrsi udara socialne demokrate i na Gautscha, a ne šteti nit okrunjenih glava. Za njegov

predlog. glasuju svenjemci i nekoliko gla- nova njemačke pučke stranke, i jedan pro- fesor. Ostali proli, al kuća prilično prazna.

Danas su se imala raspravljati dva talijanska prešna predloga. Jedan zastup- nika Mazurané i drugova, odnosno na ustanovljenje dviju univerzitetnih fakulteta sa talijanskim naukovnim jezikom u Trstu; drugi zastupnika dra Hortisa i drugova, odnosno na pripoznanje nauka stečenih na svenčistiših u Italiji. — Zadnji hip tik prije početka sjednice, uztegli su svoje predloge. Junaci! Mislili su, da će sa pred- lozi nekoga prestrašiti. Vidivši, da se nitko nit ne giblje, a kamo li da se plasi, oni su sa svojimi predlozi iztezli.

Razpravlja se prešni predlog zastup- nika Klofača, dra Bakse i Brežnovskoga, obzirom na dogodjaje u Pragu. Predlog obrazlaže dr. Baksa.

Beč, 12. decembra 1905.

O prešnom predlogu u koji je jučer uveo razpravu dr. Baksa, a o kojem je većju- čer govorio ministar unutarnjih posala, raz- pravljalo se je i danas. Proti predlogu go- vorio je česki Njemač Schreiner, i dakako ministar unutarnjih posala. Ovaj je branio redare i redarstvene činovnike, naime one, koje se bieli s pristrana i nedoljena po- stopka. Za predlog govorili su Klofač i Fressel, te ponovno predlagatelj dr. Baksa. Ovaj i drugovi uzdržaju svoje tvrdnje proti redarstvenim organom, a ministru predbacuju da se zanaša na izvještaje po- tituće od onih koje se tuži, koji dakle neće da sebi naskode. Svi, osim Čeha i nekih Hrvata, glasovali su proti prešnosti pred- loga. — Zastupnik Sylvester prodlaže, da se valjanost zakona o lokalnih željezničah produži, dok se stvori novi zakon. Voditelj ministarstva željeznica izjavlja se za pre- šnost i želi, da se čim prije u odboru razpravi nova osnova odnosnoga zakona. U tom smislu govore i zastupnici Mastalka i Kaftan, te se prima koli prešnost toli predlog sam.

Novi omladinski list u Istri.

Poziv na predplatu.

„Na mladijma svijet ostaje — Mlada ljeta, nada svijeta!“

Hrvati!

Zalostna je zbilja, da se dječica naša slabo pripravljaju na burnu i kritičnu bu- dućnost, koja nam u susret hrli. — Stari hrvatski nehaj rek bi, da prelazi i na podmladak naš, i tako nam se brojni de- ceniji sunovraćaju u nepovrat, bez da bi nam po koja jasnija zvijezda sinula na omrknom nebu domaje tužne. Svuda san i mrtvilo, svuda od viekova znani isli- vajni uzdisaji. suze i vapaji zdvojuj. — Svuda isti upiti: „Kad će nam biti bolje, kad će i na naša vrata sinuti sunce slo- bode zlatne?“

Učitelji, ti narodni pioniri, te narodne žrtve, trošeć sile svoje, krv svoju, rade neumorno od jutra do mraka, živim na- stojanjem, da im povjerena dječica po- stanu jednom podpunji ljudi, nepokolebivi stupovi naroda našeg. — Nu, koja im pri- tom utjeha, kakvi im uspjesi? — Dječica prikrojana uz školsku knjigu od strama i straha pred kaznom učitelja, rjede od roditelja svojih, čitaju i memoriraju češće suhoparna štiva ne videć dana, da im se navršti dvanajsta godina, a da odbace knjigu tu šestogodišnju mučnicu. — Tko veseliji od njih, kad im je za posljednji put prieci školski prag? . . . Zadnji kultić u kući njihovoj biti će od tada grob škol- skim knjigama, posljednja briga njihova, biti će da uzmu u ruke poučnu i koristnu knjigu, list ili pjevaniku. I najinteresantiji dogodjaji u domovih i izvan nje neće ih sklonuti da prime u ruke novinu koju, već će se zadovoljiti, ako stogod o tome čuju iz riečitijih ustiju starijih žena ili lažljivih agenata narodu našeg.

Svemu tomu, nek nam se oprosti, krivo je, što se mladež naša, kada je tomu

hora, slabo upućuje na čitanje za njih zgodnih zabavno-poučnih knjžica i listova

Tko je tomu kriv? Zar učitelji? Ne, i sto puta ne, jer njih dobre tri četvrtina dobro shvaćaju svoju misiju i rade polje- nje. Krivi su oni jadnici samo u toliko, što su živi! — Za njihov rad znađu samo one četiri biele stiene i brojne maljušne glavice, a pojmi ga i shvaća samo „sve- znanje Vaselene. — Tko je dakle tomu kriv? — Možda Vi roditelji i rodoljubi! Možda Vaša materijalna nepripomoć? . . . Nek se promislili! . . .

Nu, biti će, te će nam tkodod onako u naglosti dobaciti: „Dosta im je školska kojiga!“

Nipošto! — Školska knjiga uči djecu liepom i okretnom čitanju, al ne stvara nikaku čitalačku publiku, koja je u našem narodu, a pogotovo u Istri minimalna.

Ja o budućnosti našoj, po samoj čitanci!

Ako pogledamo na druge naprednije narode, mora da nas suze obliju, moramo i nechte uzdahnuti: Koliko smo zaostali! — Uzmimo samo Talijane, Francuze i Niemce. Kod njih si i najveća srećotinja zalogaj kratki, da si uzmogne nabaviti koristnu knjigu i novinu, dok kod nas? . . . Od- govararaju nam suze . . .

Hrvati! Istrani! Stvarajmo čita- ličku publiku, osvjestimo mladež našu!

Da se tomu bar donekle u pomoć priekoči nakanismo započeti 1. siječnja dođuće godine izdavanjem omladinskog lista pod naslovom: „MLADI ISTRAN“.

Hrvati!

„Mladi Istran“, sirotan mali, uputići će se 1. siječnja iduće godine na dugo putovanje širom hrv. zemalja i zakrcati će i na Vaša rodoljubna vrata, tražeći podporu za spas istarske sirotinje. Otvo- rite mu širom Vaša vrata, pružite mu malenu podporu i on će Vam se svakog mjeseca redovito vraćati, da Vam priča i pjeva, da pozabavi i pouči dječicu Vašu. Ne tjerajte ga sa Vaših pragova, ne za- tvarajte mu srca Vaša, ne uskraćujte mu malenu podporu, jer bi ga tuga i osku- djevanje domala survalo u hladjaui grob. Na Vama je, u Vašim je rukama život i smrt „Mladog Istrana“.

Braćo učitelji i učiteljice, svećenici, uzgajatelji i prijatelji mladeži naše! — Budite pratnici i zagovaratelji „Mladog Istrana“. Ispratite ga po Vašem gradu, selu i seocu, i bacite svagdje po koju toplu rieč na preporuku mladoga putnika. Dopustite mu ulaz u škole i predstavite ga životom riečju dječici našoj. — Dječica će ga upoznati, omilili će im njegov pjev i pričanje, pa će umoliti oca i mamicu svoju, da mu otvore vrata, da mu dopuste ugrijati se na ognjištu svojem.

Gospodo imućnici! Vi u kojim bje žarko rodoljubno srce, Vi, kojim je dao Bog bolji i ugodniji život na zemlji, po- mozite siromašnoj dječici, da uzmogne i oni primati „Mladog Istrana“ na poučne razgovore, pričanja i ugodni pjev. Smi- ljajte se sirotinji našoj i uraditi ćete za dušu, za spas i slobodu najmladje ogranka tužne nam i potištene domovine. Hrvati! Pomozite „Mladom Istranu“ zabavno-pou- učnom putniku, pomozite sirotici Istri!

Gospodo zlaćanini pera! Mladi Vas Istran molí, da mu prišapćujete u uho ugodne priče, basne, pjesme, pitalice, zagonetke itd., što će on na svojem putovanju rado upotrebljavati učeći i razve- seljujući mladež, budućnost našu!

„Mladi Istran“ izlaziti će kroz čitavu godinu, svakog prvog u mjesecu, a stajati će na godinu poštom ili dostavom u kuću, plativio unapried 1-50 K. Pojedini brojevi prociavati će se u Malom Lošinju po 16 h, dok izvan Lošinja po 22 h.

Predplatu prima gdje god Iva Sušić, učiteljica družbine skolca, a rukopisi, koji se ne vraćaju, za reklamacije, odgonetke i upite neka se šalje podpisano: Mali-Lošinj (Istra) u prosincu 1905.

Josip A. Kraljić, nadučitelj škole družbe sv. Cir. i Met.

Polit
Poznat
ruca Gau
ert o prom
orao čuti
Beću, u
vece one vi
njih idu
dosadaš
ve strank
glé izstup
ranke u
anovi te
bornoga
Carev
ko bijaš
ak će se
206.
Poslie
uba na
uszyckog
ranci pri
stranke
rofu pre
svračanje
njegov
aci neč
beć i j
prof mog
čenu, i
sobe bil
a su ih
a prom
ajutoj
ako pu
ri bi n
roj rus
oli u z
Sul
ra Fie
luba, i
luba t
ana r
ite pu
rimio
M
em m
ovi č
borna
sjed
U
rebu
u pu
2. o.
zmeš
nterki
jenjuj
predl
odkla
tastu
dra
orara
ke v
sada,
za z
zajm
trvov
da č
slied
mini
vala
je Ta
tini
prot
neč
Kak
raz
kak
koja
nar
vel
rat
do

Politički pregled.

U Puli 13. decembra 1905.

Austro-Ugaraka

Poznat odgovor ministra-predsjednika rca Gautscha na navale na njegov ortu o promjeni izbornog reda, što ih je orao čuti u gornjoj ili gospodskoj kući Beču, uznemirio je silno tankočulne vce one visokopostošana gospode. Nekoji njih idu tako daleko, da će izstupiti dosadašnjih svojih klubova, te sastaviti ove stranke ili klubove. Ljubljanski biskup glig izstupio je već iz dosadašnje svoje ranke u gospodskoj kući, pošto su se anovi te stranke izjavili proti proširenju bornoga prava, osobito proti sveobčem bornom pravu.

Carevinsko vijeće ostati će na okupu, ako bijaše jurva rečeno, do 21. o. mj. ak će se odročiti tamo do 20. janara 1906.

Posljednji govor prvaka poljskoga uba na carevinskom vijeću grofa Dzie- uszyckiego izazvao je u poljskoj pučkoj ranciji pravu nezadovoljstva. Glasilo e stranke „Reforma“ odgovara oštro g- rofu predbacivajući mu, da se je posluzio vraćanjem na stetu istine. Glavni sadr- aj njegovoga govora sastoji u tom, da Po- aci neće nikada pristati na uvođenje obćeg i jednakog izbornog prava. No gosp- of mogao bi se i prevariti u svomjev etunt, jer su i druge, moćnije od njega sobe bile protivne obćem izbornom pravu, a su ih nepredvidjeni događaji prisilili, a promjene svoju prvobitnu misao. Vla- ajutoj stranci u Galiciji škodilo bi da- ako provedenje obćeg izbornog prava, er bi na temelju tog prava silno poskočio roj rusinskih zastupnika toli u državnom oli u zemaljskom saboru.

Sukob poljskoga ministra zemljaka ra Pientaka sa nekim članovi njihova uba, iznervan je tim, što su dva člana uba u ime većine ministru predali ovih ana resoluciju kluba, kojom mu se iz- čće povjerenje. Ministar je tu resoluciju rimo sa zahvalnošću na znanje.

Moravski sabor biti će razpušten kon- em mjeseca marča ili početkom aprila. ovi će se izbori obaviti na temelju novog obornog reda, prihvaćenog u posljednjem asjedanju tega sabora.

U sjednici hrvatskoga sabora u Za- rebu dne 11. o. mj. primljen je proračun u podrobnoj razpravi u drugom, a dne 2. o. mj. i u trećem čitanju. Osim toga znešana j u ovoj sjednici takozvana interkonfesionalna zakonska osnova o ure- njenju židovskih bogostovnih občina, te oredlog imunitetnoga odbora, kojim se otklanja sudbeno proganjanje oporbenih astupnika dra Tuškana, dra Harambašića dra Vinkovića, koji su za posljednje proračunske razprave oštro napali austrij- ke vladajuće krugove.

Srbija

Iz Biograda javljaju, da se opaža sada, pošto su objavljene nove pogodbe za zajam, jača oporba proti zasnovanom zajmu. Predviđja se radi toga, da će vlada črtvovati ministra financija Markovića ili da će čitavo ministarstvo odstupiti. U po- slednjem slučaju imao bi sastaviti novo ministarstvo srbski poslanik u Beču dr. Vučić. Umjerena radikalna stranka obdrža- vala je ovih dana sjednicu, na kojoj se je većina izjavila proti zasnovanom zajmu. Ta je većina očitovala, da će se u skup- štini sa Pasiećem na čelu, odlučno boriti proti tom zajmu. Drugi izjaviše, da uobće neće ni priustvovati sjednicam skupštine. Kako se iz ovoga vidi, oporba je u tom razciptkana, paž se ne može proricati, kako će u skupštini proći ministar finan- cija svojom osnovom.

Bugarska

Ministar financija Petrov izjavio je u narodnom saboranju glede skupne note velevlasti, da će bugarska vlada podupi- rati vlasti u provedenju reforma u Mac- edoniji, nu da otkazuje svaku odgovornost

za posljedice položaja u Turskoj. Uređenje financijalnog nadzora u Macedoniji da neće poboljšati tamošnjeg stanja, dok god bude turska vlada tajno ili očitopodpirala srbske i grčke ustaske čete.

Vlada će još u ovom zasjedanju so- branja podneti osim osnove o državnom proračunu također osnovu o trgovačkim ugovorih sa susjednim državama. Radi toga se sumnja, da li će sobranje moći u određenoj roku, kao što to ustav propi- suje, tako važne osnove riješiti.

Pogled po Primorju.

Puljako-rovinjski kotar:

Božićnica za djecu družbine škole u Puli. U nedjelju dne 17. o. mj. u 2 sata posle podne bit će u prostorijama Družbine škole u Sijani Božićnica za djecu ove škole. Naše velevidne gospođe i gos- piodjeca pobrinuše se i ove godine da ova Božićnica što ljepše ispadne i našu dječicu što obilnije nadare. U ime naših siročana srdačna im hvala a od Boga plaća!

Upravno vijeće za grad Pulu. Kaz- zali smo u zadnjem broju, da je vlada- jući razdor u našem gradskom zastupstvu zadnjih dana prouzročio, da je dalo više gradskih zastupnika ostavku na zastup- ničkoj časti. Usljed toga ostali su preostali jošte zastupnici nesposobni za rad na korist občine.

Dobro misleće građanstvo, i u obće svi oni, koji žele, da se već jednom va- ljano uredi ova občinsku upravu, oče- kivali su od vlade i od zem. odbora, da će sporazumno imenovati jednog vladinog komesara, koji bi imao za dužje vremena ostati na čelu občinske uprave. Nu do toga neće doći, jer vladajuća talijanska svojta u Puli imade dosta prijatelja i za- govornika kod vlade i zem. odbora, koji neće dopustiti, da se ju stavi pod davno zasluženo skrbništvo.

Glasa se naime, da će biti imenovano upravno vijeće, u koje bi imalo doći po vladinoj želji, uz članove takozvane tali- janske liberalne stranke, i po jedan član svih ostalih stranaka. Od nazovi libera- laca ostali bi u vijeću načelnik Stanich i vijećnici Jaski te Frank, zatim od ratne mornarice tri člana, jedan Hrvat t. j. g. Niko Mardešić, socijalista g. Litussi i prof. njemačke gimnazije preč. g. Sever. Koliko je na toma istine, pokazati će se za koji dan.

Istarski pučki koledar. U Narodnoj Tiskari u Puli izašao je Istarski pučki koledar. Ovo je prvi koledar, koji je izdan u Istri za hrvatski naš puk. Ovaj koledar dobiva se u Narodnoj Tiskari u Puli, Via Giulia 1 za cieniu od 40 para, poštom 10 para više. Preporučamo tople našemu na- rodu, da nabavi ovaj koledar.

Nova hrvatska čitaonica. U nedjelju dne 10. o. mj. obdržavana je u selu Vin- kuranu, kraj Pule, skupština za ustrojjenje nove hrvatske čitaonice. Sretna bijaše misao tamošnjih naših rodoljuba, ustrojiti naime čitaonicu za pouku i zabavu čestitog onog našeg pučanstva. Živili!

Grčka kraljevska obitelj u Puli. Dne 11. o. mj. doplovila je grčka jahta „Amphitrix“ u našu luku. Na brodu na- lazila se je grčka kraljevska obitelj. Hoteci odploviti iz Metaka u Firej, zahvatila ih na putu velika oluja te bijahu prisiljeni ukloniti se u našu luku. Zapovjednik naše ratne mornarice grof Montecuccoli, koji je kanio istoga jutra odploviti „Pelika- nom“ na inspekciju u Dalmaciju, ostao je u gradu to je pošao na grčki kraljevski brod, da se pokloni grčkim kraljevskim suprugom.

Krčki kotar:

Promjene svećenstva u krčkoj bi- skupiji. G. Ivan Sparožić, duh. pomoćnik u Cresu, pošao je upravljati kuracijom u Valunu, na mjesto g. Petra Volarica, koji odlazi iz domaće biskupije. U Cres ide duhov. pomoćnik i koralni vikar u Krku

g. Grgo Fugošić; na njegovo mjesto u Krk dolazi g. Vinko Premuda, koji je bio privremeno umirovljen radi bolesti, te se je bio povukao u rodno mjesto, u Bašku.

Voloski kotar:

Obćinski izbori u Voloskom-Opa- tiji. Kazali smo u posljednjem broju, da smo doznali iz izvanjskih listova, da su započeli obćinski izbori u ponedjeljak i da će se izbor nastaviti sljedećih dana.

O pripravah i o tetaju tih izbora doznajemo iz istog izvora, da su izbori započeli sa III. tjelom u subotu.

Do sada birali su obćinari Volosko-Opatijski po dogovoru u Niemicima takodjer četvoricu uglednijih Niemaca u obćinsko zastupstvo. Ovaj put hjeboše Niemci deset svojih zastupnika u novom zastupstvu. Na taj „skromni“ zahtjev gospođe Niemaca nije dakako mogla da pristane hr- vatska stranka i tako prekinu s njima svaki daljnji dogovor.

Usljed toga su se Hrvati ovaj put sami pustili u izbornu horbu, ali nisu radi toga htjeli iz obćinskog zastupstva izključiti samo doseljenih Niemaca. Hrvati su htjeli i ovaj put dokazati, da nisu ne- pomirljivi, i da stuju svačije pravo, te su sami odlučili, da će birati u novo zastup- stvo četvoricu čestitijih Niemaca.

U subotu biralo je — kako rekomo — III. izbornu tjelo. K izboru ne pristu- piše ni Niemci ni takozvani Talijani. I tako bijahu jednoglasno sa 258 glasova izabrani predloženi hrvatske stranke. Novimi zastupnici bijahu izabrani: Dr. Janežić Konrad (Volosko), Ježica Konstantin (Opatija), Jurković Pavao (O- patija), Miran Julijo (Opatija), Peršić Josip (Skrbići), dr. Stanger Andrija (Volosko) Tomasić Pavao (Opatija) i Tomičić Vik- tor (Volosko). A zamjenici: Dermjević Ignac (Skrbići), Jurković Karlo (Volosko), Ferić Srećko (Opatija) i Halouska August (Opatija).

Izbor za II. i I. tjelo obavio se je u ponedjeljak.

U oba ova tiela bijahu izabrani kan- didati hrvatske stranke i to: u II. tielu sa 23 glasa proti 11, koje su dobili Niemci, a u I. tielu izabrani su naši jednoglasno, jer je Svabi prisjelo u III. i II. tielu, te se u prvom nisu ni pokazali.

Hvala Vam svietni izbornici Volosko-Opatijski: ovim izborom najbolje ste po- kazali da je Vaše gospodsko Volosko i biser našeg mora Opatija, pokazali ste da gost mora biti samo gostom u Vašoj kući. Živili!

Pazinski kotar:

Pazin, 8. decembra 1905. Nije ni mjesec dana, što smo Vam pisali, da naš e. kr. kot. sud šalje hrvatskim ljudima samo talijanske pozive. Mislić čete, da je taj dopis podsjetio koga da bi dopisivo hrvatski? C. kr. kot. sud još i sada naslovljuje: „All'agenzia comunale in ...“ Nek jednom ta nepodobština pre- stane! Ili se možda na e. k. kot. sudu ne smije hrvatski pisati? Pred malo vremena naš je e. k. kot. sudac Pistotnig bio od- likovan zlatnim križem za zasluge. Ne znamo, ili su mu valjda njegovi predpo- stavljeni ubrojili u zasluge i to, što se pod njegovim vodstvom na sudu u Pa- zinu ne piše hrvatski? Čast komu čast i zaslugam priznanje, nu mi imamo pravo, da nam e. k. kot. sud hrvatski dopisuje, pa to nejudručnije zahtjevamo! Videant consules!

Porečki kotar:

Iz kaldirskih Laza pišu nam I. o. m. Dne 6. o. m. sabralo se je u veselom društvu, a u kući gosp. Vinka Božića za „Družbu sv. Cirila i Metoda“ za Istru 8 kruna i 20 para, koje darovase gg. Josip Božić, Ante Božić, Marko Bertosa, Matko Valenta i Matko Fero, svaki po 1 krunu. Sastorica drugih rodoljuba daro- vase svaki po 20 para, ukupno 8 K 20 p. Nova je uručen blagajniku tamošnje po- družnice, g. Marku Bertosi.

Razne primorske viesti.

Božićni školski praznici. Upravitelj ministarstva za bogoštovje i nastavu naredio je obzirom nato, što 24. o. mj. pada u nedjelju, da se na srednjim

školama i učiteljstima u kojima su obično praznici počimali 24. decembra, poduča- vanje prije božićnih praznika ove školske godine iznimno zaključiti već u petak 22. tek. mj. Istodobno je i zemaljskim školskim vijećima stavljeno na volju da isto provedu i na pučkim i građanskim škola- lama.

Buduća glavna skupština „Saveza hrvatskih sokolskih društava“ u Pazinu. Na zadnjoj skupštini „S. h. s. d.“, obdr- žavanoj dne 8. o. mj. na Sušaku, bijaše zaključeno među ostalim, da se buduća glavna skupština „Saveza“ obdržava u Pazinu prigodom otvorenja tamošnjeg „Hr- vatskog Doma“.

Nadbiskup gorički. Po novinarskoj dužnosti bilježimo glas, koji se opet pome- ni o imenovanju tršćansko-koparskoga biskupa pre-vj. g. Nagla knezom nadbi- skupom goričkim.

Porečko-puljski biskup presvj. gosp. Flapp, da ostaje na svojem mjestu, a za Trst da će biti imenovan novi biskup.

Nasljedovanja vriedan primjer hr- vatskim obćinam! Na zadnjoj svojoj sje- dnici razpravljalo je zastupstvo drevnog i rodoljubnog grada Varaždina gradski pro- račun, te je odlučilo podporu od 2000 K za gradnju spomenika velikomu biskupu Strossmayeru i 400 K kao utemeljitelju princsa „Družbi sv. Cirila i Metoda“ za Istru. Živilo ono svietno i rodoljubno zastupstvo! Ugledale se unj sve ostale občine hrvatskih zemalja!

Premještenja u sudbenoj strael. G. dr. Šćitomer Dolenc, sudbeni prislužnik u Kobariju, premješten je kot. sudu u Sežanu; u Kobarid ide kao sudbeni prislužnik g. dr. Petar Caneva.

C. k. sudbeni pristav dr. Biasella u Sežani, bio je umirovljen.

Dva mjesta profesora u sjemeništu u Gorici. Dne 5. i 6. decembra o. g., vr- šili su se pismeni i ustmeni ispiti za dve profesorske stolice u sredinjem sjemeništu u Gorici. Za stolicu sv. pisma i staroga zakona prijavio se je stolni vikar u Gorici g. Andrija Pavlica, a za onu „novoga za- kona“ gg. dr. I. Tortao, namještni učitelj u sjemeništu, dr. I. Mezišk župnik u Per- teolah, dr. Antun Mechia, stolni vikar u Trstu i Josip Ličan, nadbiskupski tajnik u Gorici.

„Za materinsku rječ“. Odljeni hr- vatski romanopisac g. Šandor Gjalicki, na- pisao je novi roman iz god. 1848. pod naslovom „Za materinsku rječ“, što će izaći nakladom zagrebačke knjižare Gj. Trpinca, još prije nastajućeg Božića. Novi roman stojići će u predplati 4 kruna, u knjižarama 5 kruna.

Franina i Jurina.

Fr. Ca da se je društvo neverajhgovovaca za jitu va Basku zvodnilo i slo smokve solit.
Jur. Ma tako govore, i da su već i kasu podili, te da je njihov preš dent kupil od tih beci svojoj ženi tri knjižice od molitar za prosit Boga oprošćenje grihi, a drugi da su kupili neki zreato, neki komo, i neki ovo neki ono.
Fr. A njih kapitan, ca je on kupil.
Jur. Njega ni va Puli, on da je sal va Cozotiju kupit kapule, da ju pride simo prodatav.
Fr. Bolje i to leh kozu.

Priobćeno³⁾.

U „Novom Listu“ br. 336 od 5. tek. mj. ima dopis iz Mošćenice, u komu je toliko laži i izvraćanja, koliko je god i riećih. Nu bud: je pisac nepoznat, to se ne marim s njim po novinah natezati, nego ga ovim pozivjem, da dođe na svjetlo svojim pravim i podpunim imenom. Dok to ne učini držim ga tatim i razboj- nikom tuđega poštenja.

Mošćenice, 11. prosinca 1905.

Antun Paž, župnik.

³⁾ Za članku pod ovim naslovom uredništvo ne preuzimlje nikakve odgovornosti.

Svoji k svojim!

Skladište pokućstva
goričko-selkanske

*** stolarske zadruga ***
(prije Antun Ceraige)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvornica sa strojevnim obratom.

Pokućstvo izrađuje se samo u peći izsušenim drvom.

Konkurencija izključena. — Za solidnost se jamči.

Prodaje se također uz mjes. odplatu.

Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji

Instrovani cienici se šalju na zahtjev.

Broj 5419.

Natječaj.

Na temelju zaključka občinskog zastupstva od 20. novembra 1905. raspisuje se natječaj za jedno mjesto občinskog nadredara sa godišnjom plaćom od 1000 Kruna i 100 Kruna godišnjih za odieto i za jedno mjesto občinskog redara sa godišnjom plaćom od 750 Kruna i 100 Kruna godišnjih za odieto, plaća izplativa u postecipatnih mjesecnih obrocih.

Molbe za oba raspisana mjesta imaju se podneti do 26. decembra 1905. na podpisato občinsko poglavstvo, priloživ istim krstini list, svjedochu občinarstva, ponašanja, školsku i lječničku, te vojničke dokumente.

Natjecatelji za mjesto obć. nadredara imaju dokazati, da su služili u redarstvenoj službi ili kod oružništva ili kao podčastnici kod vojske i da su njim poznati redar. propisi.

Obćinsko poglavstvo
KASTAV, dne 30. novembra 1905.

Natječaj:
Jelušić.

Jakovčić

Odlikovana
svijećarna na paru
Gorica - ulica Sv. Antona

Preporuča preč. svećenstvu, crkvenom starešinstvu, p. n. slavnom občinstvu svijeće iz prijesnoga paralnoga voska kg. po K 4-90. Za prijesnost jamčim s K 2000. Svijeće za pogrebe, za božićna drva, vošteni svitci i med najfinije vrsti uz veoma niske cijene.

„ADRIA ROSKOPF“ najbolja ura **K 8**—
za službenike
sa 5-godišnjim jamstvom.

K tomu badava:
1 krasna kutija i 4 predmeta za pričuvati i to: 1 pero za uru, 2 kazala i 1 staklo.

Razaslije se pouzaceom.

Naručbe ura izvršuju se nakon 8 dana točnog reguliranja radi, a na želju i odmah.

Glavno skladište za Istru:
L. Malitzky, urar u Puli.
Via Sergia, 65.

Na najveće skladište zlatnih, srebrnih i iz kovine švicarskih ura, budilica, Pendelovih ura itd. Skladište zlata, srebra i dragulja.

Visokom kr. zem. vladom proglašena liekovitem vedom radnicom

APATOVAČKA KISELICA
naravna alkalicko-sulfatna-sitljaska kiselica vrle bogata ugljikom kiselinom

izvrstno i poput kristala čisto stolno piće.

Analizirane ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagrađjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“
ZAGREB, Illica broj 17.

Dobiva se u svima ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i gostionama.

TRSJE (loza) u Istri priljubljeno i drugih vrsti, navršeno (ciepljeno)

na američko trsje pripravljaju za jesen god. 1906.

A-ećenko i drug — Komen-Gorička.

Ciena ciepljenog trsja jest:

Na rupestris monticola 1000 komada . . . K 120—
Na riparia Poralis 1000 komada . . . > 120—
Na aramon X rupestris br. 1, 1000 kom. . . > 140—
Na riparia X rupestris 1000 komada . . . > 140—

Naručbe se primaju do 31. januara 1906. — Sa naručbom valja poslati 20% kapare. Koji želi vlastite vrsti trsja, neka pošalje prstom ciepave različite debljine. Za dobrotu trsja se jamči.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Ove gisovite i nenadkriljive kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju porabu. Osobito odstranjuju trganje i kalkanje po kostih, svugdi i rukoh, te liječe svaku glavobolju. One uvelike spasavaju djecu kod bolesti želudca, ublažuju kašar, umiruju izbacivanje, odklanjanje naduhavanje, boli i grčeve, pospješuju bolju probavu, čiste krv i crieva. Progone velike i male gljivice, te sve bolesti od čistih dolazaka. Djeluju izvrstno proti hrapavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i sluznice te kulu i trganje u želudcu. Progone svaku gromnicu i sve bolesti od gromnice dolazake. Najbolje je sredstvo proti maternici i mardru, pa zato nasimaju manjkati u nijednoj gr.

djanskoj niti seljačkoj kući. Dobiva se samo: **Gradska ljekarna, Zagreb.** Stoga se neka točno naruče pod naslovom: **Gradska ljekarna, Zagreb.** Markov trg broj 29 pokraj crkve sv. Marka. — Novac neka se šalje napred ili pozaceom. — Manje od jednog tuceta (12 boćica) se ne šalje. — Ciena je sljedeća i to franco na svaku pošta: 1 tucet (12 boć.) 4 K, 2 tuceta (24 boć.) 8 K, 3 tuceta (36 boć.) 11 K, 4 tuceta (48 boć.) 14-60 K, 5 tuceta (60 boć.) 17 K. — Posljednjem tucetu i tucetu priznanica, da ih nije mogće orđe tiskati, zato navedim samo imena neke gr., koje su sa osobitim uspjehom upotrebljavali **Kapljice sv. Marka** te podjnomu odzvanje: **Dr. Barundić, učitelj; Janko Kisilji, kr. nadlogar; Stj. Borčić, župnik; Ilija Manić, opančar; Sofija Vukelić, šilica; Joze Seljančić, seljak** itd. itd.

Utemeljena god. 1360. **Gradska ljekarna, Zagreb.**
Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Dvostruki elektro-magnetički križ ili zvijezda

R. B. br. 86967. — Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod noga, reume, astme (teškog disanja), nepavajanja, zupnja u uhu, nečistog glasa, glavobolje (migraine) kucanja srca, zubobolje, mučnave slabosti, studenih ruku i nogu, padarice (epilepsije), mokrenju postojlje, neujnosti, nesvjestice, nagluhosti, drhtanja na tijelu, influence skopčane sa bolešću hrta, bljedila (malokrvnosti), želudacnih grčeva, bezdečnosti, ischiasa, punokrvnosti, svih udnih grčeva, hipochondrie, tjelesnih grčeva, hāmarholida, kao i kod sveobće slabosti itd. služi kao nenadkriljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja cieleu čovječijim tijelom djeluje, čime se raćene bolesti u najkratkom vremenu izleće.

Poznat je da liečnici kod navođenih bolesti višestruko elektriziraju tijelo upotrebljavju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz tijelo prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B. br. 86967, kako je jur rećeno, umjeranim načinom neprekidno na tijelo djeluje, što svakako bržem izlećenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20 godina stara bolesti izlećene su sa svojim strojem bezve! Od izlećenih sa svojim strojem R. B. broj 86967 izrazeno zahvale kao i od ostalih ljudi

slvoja izdane svjedochbe i priznanice iz svijeta strana svieta pohranjene su u mojoj pismohranit, gdje stoji svakom u svako doba na vidu. gdje nijedan lek nije pomagao, mojim polnati maj stoji, jer je to sigurno sredstvo proti gore navedenim bolestima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebi bio izlećen najduže u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. občinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967 osobito se hvati i učina vanrednu dopadnost poradi svoje izvrstne ljekovitosti.

Mali stroj stoji 4 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabe gospodje.

Veliki stroj stoji 6 K. Rabiti su kod ostarih 20 godiš. kroničnih bolesti.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Pouzaceom ili ako se novac unapred pošalje, razaslije glavna prodavaonca za tu i inozemstvo:

Albert Müller,
Budimpešta, V. Varasch-ulica 49/A.
Kalan ulica ugao.

OGLAS.

NIKOLA ŽIC-KLAČIĆ i drug.

Mlin na benzinu i-trgovina brašna na veliko

u PUNTU, otok KRK, Istra.

CIENIK

Čistog pšeničnog i kukuruznog brašna veoma korisno za obitelji.

Ciena po 100 kg.:

pšenično brašno broj 1	K 26-60	nesijano sa mekinjama	K 21—
" " " " " " " "	2 " 26-20	mekinj (posije)	" " 14—
" " " " " " " "	3 " 25-80	kukuruzno brašno	" " 18—
" " " " " " " "	4 " 24-50	raženo brašno prosijano	" " 24—
Sve vrsti 1, 2, 3, 4, ujedno pomiešane	K 26—	" " " "	" " 19—

Sve naznaćene ciena računuju se postavljene u Puntu na barku ili parobrod u Krku. Plaća se u Puntu, a utuživo u Krku. Uz gotov novac 1 1/2 % popusta. Na zahtjev šalje se uzorke franco i badava.

U našem mlinu melje se svakorstno žito uz cieniu po 100 kg. K r 50, osim toga koji želi da bude brašno prosijano plaća više po 100 kg. K r — (manje od 100 kg. se ne sija). Nabavljamo prazne vrece koje se nalaze u dobrom stanju za spremanje posija po 100 kg. i plaćamo za svaku 16 para a za one za brašno 20 para; one pak koje drže 75 kg. po 30 para.

Koji želi imati pobliže upute neka se obrati na g. Ivana M. Žica u Pulu, admiralska ulica br. 12.